

**«Теопільська центральна бібліотека»
Теопільської селищної ради**

«Майстер художнього слова»

(80 років з дня народження М.А. Мачківського)

Біографічна довідка

Теопіль

2022

Хліборобська праця, рідна природа, трудовий і ратний подвиг старших поколінь, молода людина з любов'ю в серці – це його, Миколи Мачківського, світ. Така поезія допомагає у наших думанні, зрештою, – у повсякденних клопотах.

О. Матійко

Микóла Анто́нович Мачківський народився 10 січня 1942, в с. Хоросток Славутського району Хмельницької області, в селянській родині. Його сім'я, як багато інших в Україні, пройшла через жорна 1930-х і 1940-х: репресії, війна, повоєнне лихоліття... Ув'язнили батька і дядька Миколу. У роки війни їх було звільнено та направлено в армію. Обидва додому не повернулися. Батько загинув у фашистському концтаборі. Виживали удвох з матір'ю. Тяжко працювали. Та попри все хлопець навчався. Здобував освіту у Хоростецькій восьмирічній і Ганнопільській середній школах. Згодом закінчив Кам'янець-Подільську міжрайонну заочну школу (1960). За комсомольською путівкою їздив на спорудження цукрового заводу в Кам'янці-Подільському.

1968 закінчив факультет журналістики Львівського університету. Працював редактором районної газети «Радянське село» (Білогір'я), літературним редактором і літературним консультантом обласних газет «Радянське Поділля» і «Корчагінець», завідував кабінетом

молодого автора при Хмельницькій обласній організації СПУ.

Разом з кількома науковцями створив музей «Літературна Хмельниччина», був його науковим співробітником. Працює у Хмельницькому видавництві «Поділля», редагує газету «Подільська панорама».

З лютого 1979 р. – член Національної спілки письменників України, а з грудня 1980 р. – член Національної спілки журналістів України. Лауреат Міжнародної літературної премії імені Івана Кошелівця, а також низки регіональних премій – міжобласної «Скарби землі Болохівської» (засновник Броніслав Грищук), обласних – імені Микити Годованця та імені Володимира Булаєнка, міської – імені Богдана Хмельницького. З 16 лютого 2016 року – член Хмельницької міської організації Національної спілки письменників України. Поета й прозаїка нагороджено медаллю Національної спілки письменників України «Почесний знак», медаллю Всеукраїнського товариства «Просвіта» «Будівничий України», «Спеціальною відзнакою».

У листопаді 2020 року вийшла поетична збірка «Пізня молодість».

Відійшов у вічність М. А. Мачківський 22 листопада 2020 року.

Творчість М. Мачківського

Окремими виданнями вийшли такі книги Миколи Мачківського: збірки поезій – «В житах» (1974), «Червоний рушник» (1979), «Живий дощ» (1983),

«Зав'язь доброти» (1986), «Осіння радість» (1990), «Розімкнуте коло» (1994), «Вибране» (1994), «Далечінь» (1997), «Лугова незабудка» (2001), «Монолог тиші» (2006), «А трава – як любов!..» (2011), а також прозові твори – «Сорокодуби» (1994), «За сонячний промінь тримаючись...» (2005), «Живи – як сад...» (2007), «Пароль – «Проскурів» (1997), «Чорний дяк» (2000), «Провесінь в імлі» (2002), «До вежі черленої» (2005), «Коріятовичі» (2010).

За романом «Пароль – «Проскурів» знято документальний фільм.

ПОЕЗІЯ

Творчість Миколи Мачківського, починаючи з перших збірок («В житах», «Червоний рушник», «Зав'язь доброти»), що побачили світ протягом 1974-1986 років, пройнята пекучим болем повоєнної доби («Гривун», «Одяг 1946-го»).

В своїх віршах про матір він говорить з простотою, зворушливою ніжністю і тою віковичною скорботою, що дихають з кожного слова, і істинною синівською любов'ю. Вона справді для нього була і залишається навіть після смерті найдорожчою людиною.

Згадує поет і про величезну екологічну помилку – Чорнобиль, адже чи не найбільше клопотів завдано людям бездумним ставленням до природи. В основі поезії все ж лежать сільські чи по-сільському заземлені вірші, від яких Микола Мачківський як син землі, її співець відійти не зміг, хоча виднокіл уже значно ширший,

всеохопний... Додалися насамперед тривоги й болі, яких довелося зазнати і зазнає ненька Україна і які не дають спокою поету (поєми «Нічні очікування», «Недремний пращур»).

Серед нових поезій є й на історичні теми («Римляни в Кам'янці-Подільському», «Сковорода», «Окроплена воля», «Пілат»), є й пейзажна та інтимна лірика («Узбережжя», вірші про буковинські враження, особливо «Око вороне»). Ряд поезій з тонким смутком присвячені світлій пам'яті дружини Алли («...Далека моя! Як до тебе іти ще не близько!»).

А у «Луговій незабудці» знаходимо твори про Тараса Шевченка («Окроплена воля», «Сівба», «Лампада», «Є село...» та ін.). До нього Микола Мачківський звертається як до того, хто залишив українцям безцінну поетичну спадщину, як до всенародного наставника.

Збірка М. Мачківського «А трава – як любов!..» вийшла у 2011 році. Любов і природа – дві суті, що тісно переплітаються в основі збірки.

Особливо цікавим є цикл «З литовського епосу». У його строфах оживають мало знані читачами постаті української та литовської історії: Ольгерд, Давид, картини битви на Синіх Водах, художні полотна Чюрльоніса.

ПРОЗА

До прози Микола Мачківський звернувся у зрілому віці. Працюючи науковим співробітником, він досліджував архіви. Те, що в них відкрилося, буквально сколихнуло поета-лірика, але не про все

можна розповісти віршованим рядком – узявся за прозу. І раптом... з-під його пера одна за одною виходять три об'ємисті і досить цікаві книги – повість «Сорокодуби» (про уполітованого наклепником і забороненого за радянських часів поета-воїна Володимира Булаєнка), романи «Пароль – «Проскурів» (про антифашистське підпілля; до речі, в цьому творі він до-сить тепло розповів про німецького мандрівника XVII століття Ульріха фон Вердума, цитує його щоденник) і «Чорний дяк». Останній з них із дещо інтригуючою назвою. Автор вперше відтворив художнім словом образи давніх подільських просвітителів Ісайї Кам'янчанина та Герасима Смотрицького, віддав належне і їхнім сучасникам-однодумцям – князю Василю-Костянтину Острозькому, першодрукарю Іванові Федорову, молдавському єпископу Макарію, знаним з інших відомих книг.

Згодом з'явилися й інші прозові твори: «Провесінь в імлі» (життєвий і творчий шлях відомого українського прозаїка, видавця і громадського діяча Олександра Деко)

«До вежі червленої» (роман склали чотири повісті про відому українську письменницю і журналістку Наталю Кащук, надзвичайно вродливу і талановиту жінку, якій випало життя, сповнене фізичних страждань);

«За сонячний промінь тримаючись...» (твір із десяти літературознавчих новел, кожна з яких – своєрідна стежина життєвого і творчого шляху нашого земляка Миколи Федунця.

«Живи – як сад...» (розкрито неординарну особистість письменника і журналіста Мар'яна Красуцького).

Твори Миколи Антоновича Мачківського, які є у Теофіпольській ЦБ

Мачківський М.

Брат і сестра : повість – діалог з авторськими рамками / М. Мачківський . – Хмельницький : Цюпак, 2013 . – 140 с.

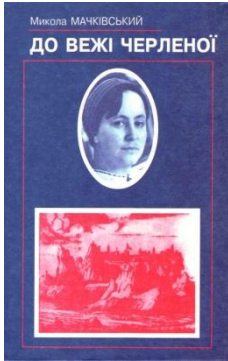
Мачківський М. А.

В житах. Поезії. / М. А. Мачківський . – Київ : «Молодь», 1974 . – 56 с.

Мачківський М. А.

Вибране / Передм. О. М. Матійка ; Ред. М. Ф. Федунець / М. А. Мачківський . – Хмельницький : Доля, 1994 . – 64 с.: іл.

Мачківський М. А.

До вежі черленої [Текст] : роман-життєпис / М. Мачківський . – Хмельницький: Поділля, 2005 . – 448 с.: фото

Мачківський М. А.

Древо триєдине [Текст]: замість роману... / М. Мачківський . – Кам'янець – Подільський : Друкарня Рута, 2020 . – 560 с.

Мачківський М.

Зав'язь доброти : вірші та поеми / М. Мачківський . – Київ : Рад. письменник, 1996 . – 125 с.

Мачківський М.

«За сонячний промінь тримаючись...» : повість – портрет / М. Мачківський . – Хмельницький: «Поліграфіст», 2005. – 176 с.

Мачківський М.

Коріятовичі: роман-міф / М. Мачківський . – Київ: Гетьман, 2012 . – 560 с.

Мачківський М. А.

Кунча, XXI : повість – есе / М. А. Мачківський . – Хмельницький : Цюпак, 2012 . – 264 с.

Мачківський М. А.

Монолог тиші [Текст] : (нова книга поезій) / М. Мачківський . – Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2006 . – 100 с.

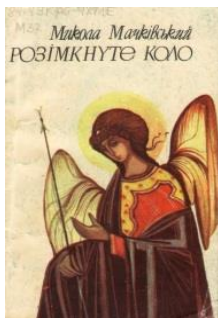
Мачківський М. А.

Осіння радість : Поезії / М. А. Мачківський . – Львів : Каменяр, 1990 . – 111 с.

Мачківський М.

Пароль – «Проскурів» : Худ. Документ. Роман / М. А. Мачківський . - Хмельницький : Поділля, 1997 . – 544 с.

Мачківський М. А.

Розімкнуте коло : Поезії / М. А. Мачківський . – Київ : Укр. Письменник, 1994 . – 111 с.

Мачківський М. А.

Сорокодуби [Текст] : повість, нариси, інтерв'ю, етюди / М. Мачківський . – Хмельницький: Поділля, 1994 . – 252 с.

Мачківський М.А.

Червоний рушник: Поезії / М. А. Мачківський.- К.: Рад. письменник, 1979.- 79с.

Мачківський М.А.

Чорний дяк: Роман / М. А. Мачківський.- Хмельницький «Поділля», 2000.- 323с.

Мачківський М.

Безголов'я – як символ часу: [Книги наших земляків] / М. Мачківський // Поділ. вісті.- 2010.- 26 лют.

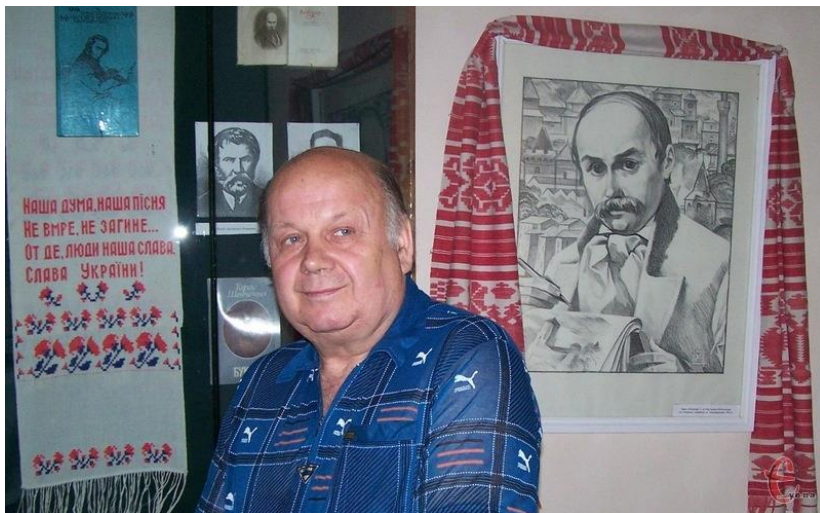
Мачківський М.

Розгадати б загадку твою...: [Броніславу Грищуку 70 років] /М. Мачківський // Поділ. вісті.- 2010.- 16 квіт.

Література про життя та творчість Миколи Мачківського

Логвиненко О.

Миколі Мачківському – 75!: [Твори із щойно вид.однотомника М. Мачківського] / О. Логвиненко // Поділ. вісті.-2017.- 12 січ.

Склала:

Л.Л. Кравченко

**Відповідальна
за випуск:**

С. А. Рудик